

ΠΕΝΥ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΗΣ ΑΥΤΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΟΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ ΔΙΑΘΕΤΟΥΝ

0,10 €

ΑΠΟ ΚΑΘΕ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥΣ
ΣΕ ΚΟΙΝΟΦΕΛΕΙΣ ΣΚΟΠΟΥΣ
ΓΙΑ ΟΛΟ ΤΟ 2011

ΟΙ ΚΟΡΕΣ
ΤΗΣ ΑΥΤΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Οι κόρες της αυγής**
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Πένυ Παπαδάκη
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Χριστίνα Γιατζόγλου
ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Χρυσούλα Μπουκουβάλα
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ελένη Σταυροπούλου
ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Α. & Φ. Δεληγιάννης Ο.Ε.
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ηλιόπουλος Θ. – Ροδόπουλος Π. Ο.Ε.

© Πένυ Παπαδάκη, 2011
© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2011

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2011, 4.000 αντίτυπα

ISBN 978-960-496-309-6

Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρπτού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
Έδρα: Τατοΐου 121
144 52 Μεταμόρφωση
Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1
106 79 Αθήνα
Τηλ.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.
Head office: 121, Tatoiou Str.
144 52 Metamorfossi, Greece
Bookstore: 1, Mavromichali Str.
106 79 Athens, Greece
Tel.: 2102804800
Telefax: 2102819550
www.psichogios.gr
e-mail: info@psichogios.gr

ΠΕΝΥ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

ΟΙ ΚΟΡΕΣ ΤΗΣ ΑΥΤΗΣ

ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ
ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ

Το ξείμπέκικο της Κατίνας, Εμπειρία Εκδοτική, 2004

Αντίο, φιλενάδα, Εμπειρία Εκδοτική, 2006

Φως στις σκιές, Εμπειρία Εκδοτική, 2008

Παιχνίδια ζωής, Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ, 2010

Μια Φλόγα είναι η ψυχή του ανθρώπου, ένα πύρινο πουλί,
πηδάει από κλαρί σε κλαρί, από κεφάλι σε κεφάλι, και φωνάζει:
«Δεν μπορώ να σταθώ, δεν μπορώ να καώ,
κανένας δεν μπορεί να με σβήσει!»

Νίκος Καζαντζάκης,
Ασκητική

1

Μπρος-πίσω... μπρος-πίσω... ξανά και ξανά.
Η Ολυμπία, ένα ανθρώπινο εκκρεμές, καθισμένη στις ξύλινες σκάλες του παλιού σπιτιού της, σάπιες κι αυτές σαν το μυαλό της, κινούνταν πέρα-δώθε με τις ώρες, μπρος-πίσω... μπρος-πίσω... Σαράκια καταβρόχθιζαν με το πέρασμα των χρόνων ξύλα και ψυχές. Το βλέμμα της παγωμένο, γυάλινο, κενό... Δίχως φως, χωρίς ίχνος συναισθήματος. Δίχως ζωή.

Κοιτούσε κάπου μακριά, χαμένη σε μονοπάτια που μόνο εκείνη γνώριζε, αόρατα στα μάτια των άλλων ανθρώπων. Απέναντί της ένα ερειπωμένο και εγκαταλειμμένο σπίτι που κανένας από τους μακρινούς συγγενείς των ανθρώπων που το είχαν παρατήσει στη μοίρα του δεν μπήκε ποτέ στον κόπο να ασχοληθεί μαζί του. Είχε μείνει πολύ καιρό χωρίς φροντίδα κι είχαν φυτρώσει αγριόχορτα που έμοιαζαν με ανακατεμένα μαλλιά έπειτα από βαθύ ύπνο. Η μοίρα τους ήταν κοινή. Δυο ερείπια αντάμα. Κάποιες στιγμές, το κουρα-

σμένο βλέμμα της έπεφτε πάνω του, σαν τον ανήμπορο που ψάχνει από κάπου να πιαστεί για να ξαποστάσει, να πάρει δύναμη ώστε να καταφέρει να συνεχίσει. Και τότε η έκφραση του προσώπου της μαλάκωνε, σαν να έβγαιναν από τα χαλάσματα του απέναντι σπιτιού τα φαντάσματα της χαμένης της ζωής και να χάιδευαν την ψυχή της που είχε αρρωστήσει με όσα είχε περάσει στα νιάτα της. Στις άκρες των χειλιών της αχνοφαινόταν ένα χαμόγελο και μεμιάς τα χρόνια έκαναν φτερά από πάνω της. Γινόταν ένα δεκαοχτάχρονο κορίτσι, ένα όμορφο ξανθό και ζωντανό πλάσμα γεμάτο δροσιά και όνειρα. Της έλειπαν και τότε πολλά, πάρα πολλά, όμως είχε τα αυθάδικα νιάτα για ορίζοντα, είχε για πλοίο τα όνειρα και για κουπιά τις ελπίδες. Οι ρυτίδες που χαράκωναν το πρόσωπό της έσβηναν και οι τούφες, ξεπηδώντας από το μαντίλι που πεισματικά φορούσε στο κεφάλι της, έμοιαζαν να χορεύουν ελεύθερες στον άνεμο σε έναν αρχέγονο χορό.

Το πρόσωπό της μια πέτρινη μάσκα που την αυλάκωναν ρωγμές εσωτερικών σεισμών. Κι είχε πολλούς σεισμούς στη ζωή της η Ολυμπία. Πολλούς και ισοπεδωτικούς. Μα ήταν στιγμές που έστω και η θύμηση όσων αγαπούσε μαλάκωνε τα χαρακτηριστικά της και της έφερνε το δώρο του χαμόγελου. Μόνο στιγμές. Γιατί τον υπόλοιπο χρόνο, όλα πάνω της ήταν νεκρά.

Και μπρος-πίσω... ξανά και ξανά.

Κρατούσε σφιχτά το φτυάρι. Το φτυάρι της. Κανένας δεν τολμούσε να της το πάρει από τα δυνατά της

χέρια που ήταν γεμάτα ρόζους από τη σκληρή δουλειά. Μέχρι και οι άντρες της οικογένειας είχαν επιστρατευτεί γι' αυτή την εύκολη φαινομενικά δουλειά, όμως στάθηκε αδύνατον να της ανοίξουν τα παγωμένα δάχτυλα και να της το πάρουν.

Αυτό το φτυάρι ήταν το όπλο και η ασπίδα της. Άνοιξε κι έκλεισε τους λογαριασμούς της μ' αυτό. Ήταν η μάχη που έδωσε σαν άλλος Λεωνίδας με τριακόσια χαμένα πια όνειρα και ελπίδες, κι ας ήξερε ότι θα την έχανε στις δικές της Θερμοπύλες. Ποιος πόλεμος τελειώνει χωρίς θύματα; Και ποιος αρχίζει χωρίς θύτες; Χωρίς τρελούς που τους τυφλώνει η δύναμη της εξουσίας πάνω στους αδυνάτους; Οι ανθρώπινες σχέσεις ένας πόλεμος, κι η ζωή της μια μάχη. Όλα ένα κουβάρι στο μυαλό της. Ήταν θύμα; Ήταν θύτης; Ήταν ηγέτης που πολεμούσε στην πρώτη γραμμή ή ήταν τελικά ο τελευταίος πολεμιστής που δε γνώριζε μάλιστα γιατί πολεμάει; Και στους δαιδαλώδεις διαδρόμους του μυαλού της η Ολυμπία κουράστηκε να περπατά, κουράστηκε να πολεμά και παραδόθηκε. Οι συγχωριανοί της, άνθρωποι απλοί μα και περίεργοι, της κόλλησαν ετικέτες που με το πέρασμα των χρόνων βάραιναν πάνω της. Η περίεργη, η αλλοπρόσαλλη, η... τρελή. Η τρελή με το φτυάρι.

Με ένα φτυάρι στο χέρι, να πηγαίνει μπρος-πίσω, ξανά και ξανά...

Η Ολυμπία γεννήθηκε Γενάρη μήνα του 1948. Ποια μέρα και ποια ώρα δε θυμόταν κανένας. Η συνονόματη γιαγιά της κάποτε της είχε πει ότι ήταν πρωί. Ποιος

έδινε εκείνα τα χρόνια σημασία σε τέτοιες λεπτομέρειες; Πώς να κοιτάξεις τα άστρα όταν το χώμα που πατάς έχει τη γλίτσα από το αίμα ενός πολέμου που έχει τελειώσει, αλλά ακόμη κρατάει ο απόηχός του; Κοιτούσαν το φύλο του παιδιού, να είναι γερό, και τέλος.

Η Μαριώ, φορώντας τη χοντρή ζακέτα της, είχε κινήσει να πάει στα χωράφια να μαζέψει λαχανικά για το φαγητό της μέρας, παρά τα παρακάλια της μάνας της και μολονότι ήταν στο παραπέντε να γεννήσει. Δεν ήταν τα ζαρζαβατικά που χρειαζόταν τόσο πολύ, όσο η ανάγκη της να δραπετεύσει, γιατί ασφυκτιούσε μέσα στο σπίτι, σαν να της έλειπε οξυγόνο. Καλή χρυσή η κυρα-Κανέλα, η μάνα της, μα την έπνιγε με την υπερβολική προστατευτικότητά της. Είχε και τις ρητές εντολές του γαμπρού της να την προσέχει, κι όλα αυτά ήταν πολλά για την ήσυχη Μαριώ που δεν άντεχε τις φωνές και τις εντάσεις.

Στα χωράφια τη γέννησε η Μαριώ την Ολυμπία της. Δεν ήταν δα και το πρώτο της παιδί. Είχε ακόμα δυο γιους. Ο ένας, ο Ηρακλής, ήταν στα οχτώ, κι ο άλλος, ο Μάρκος, στα τέσσερα. Εύκολες εγκυμοσύνες κι εύκολες γέννες είχε στα αγόρια της. Μέχρι να γεννηθεί η Ολυμπία, είχε χάσει ακόμα ένα παιδί, ένα κορίτσι.

Η κυρα-Ραλλού, μια ξεδοντιάρα γριά που την έτρεμαν όλοι στο χωριό για τα φαρμακερά της λόγια κι έλεγαν πως προέβλεπε τα μελλούμενα, της είχε πει ότι είναι αγορομάννα, κι αν ποτέ γεννούσε κορίτσι, πάλι

αγόρι θα ήταν στην ψυχή του. Αγρίεψε η Μαριώ, μα λόγια ήταν και τα πήρε ο αέρας...

Η κόρη της τη μάγεψε αμέσως. Της είχαν κόψει την ανάσα οι πόνοι, όμως της έκοψε την ανάσα κι η θυγατέρα της με την ομορφιά της σαν την αντίκρισε. Καθισμένη στο χώμα, έκοψε το λώρο με το μαχαίρι που έκοβε τα λαχανικά στο χωράφι τους πριν από λίγο. Τον έδεσε σφιχτά στην κοιλίτσα του μωρού, όπως είχε δει τη μαμή να κάνει στα αγόρια της. Ανάμεσα στα πόδια της κυλούσε καυτό αίμα. Είχε πανικοβληθεί και δεν υπήρχε κανένας να τη βοηθήσει. Στις δύο προηγούμενες γέννες της το μόνο που έκανε ήταν να πονά και να σπρώχνει, μέχρι να δει τα μωρά της ασφαλή στα χέρια της μαμής και της γιαγιάς τους και, ήρεμη πια, να παραδοθεί στην αγκαλιά των μαξιλαριών της. Τώρα δεν ήξερε τι παραπάνω να κάνει.

Η Μαριώ ήταν ευαίσθητη και λεπτοκαμωμένη. Δεν άντεχε ούτε τον πόνο ούτε τα αίματα, αλλά το ένστικτο της δικής της επιβίωσης, και κυρίως του παιδιού της, οδηγούσε τα παγωμένα χέρια της σε σωστές κινήσεις. Έπιασε το μωρό από τα πόδια, όπως θυμόταν ότι έκανε η μαμή, κι άρχισε να το χτυπά στον αφράτο πινούλη του μέχρι που άκουσε το κλάμα του. Τότε ξεστάθηκε μεμιάς η καρδιά της που είχε παγώσει από το φόβο ενός νεκρού θηλυκού ή ενός ακόμα αρσενικού.

Τίναξε απ' την ποδιά της τα λαχανικά που είχε μαζέψει και το τύλιξε μ' αυτήν. Έκανε κρύο κι ο Όλυμπος ήταν κατάλευκος από τα χιόνια. Από Σεπτέμβρη μήνα κατέβαινε ο χιονιάς στα λημέρια του βορρά, και μέ-

χρι τον Γενάρη τα χιόνια κάλυπταν τα πάντα. Το κρύο διαπερνούσε τη σάρκα γυρεύοντας μια χαραμάδα να τρυπώσει ως τα κόκαλα.

Έβγαλε τη ζακέτα της και σκέπασε το μωρό για να είναι ακόμα πιο ζεστό. Κι αυτό, το αφιλότιμο, κούρνιασε μέσα στη μυρωδιά της μάνας του γραπώνοντας τα δάχτυλά της. «Μπράβο δύναμη που την έχει!» σκέφτηκε. Δεν είχαν περάσει παρά μερικά λεπτά από τη γέννα της κι ένας οξύς πόνος της έκοψε ξανά την ανάσα. «Παναγιά μου, τι είναι τούτο!» μουρμούρισε. Διπλώθηκε στα δυο με το βρέφος στην αγκαλιά της και την ίδια στιγμή ένιωσε κάτι να ξεριζώνεται και να βγαίνει από μέσα της, ενώ το αίμα εξακολουθούσε να κυλάει σαν ποτάμι ανάμεσα στα πόδια της. Τα μάτια της θόλωσαν, προσπάθησε να σηκωθεί κρατώντας σφιχτά το μωρό, αλλά την ίδια στιγμή έχασε τις αισθήσεις της.

Ύστερα από λίγο συνήλθε ακούγοντας δυνατά κλάματα. Δεν μπορούσε να καταλάβει τι είχε συμβεί, δεν είχε ξανανιώσει τέτοιο πράγμα στα αγόρια της. Προσπαθώντας να θυμηθεί αν είχε ξαναζήσει τόσο επώδυνες στιγμές τις προηγούμενες φορές, άρχισε να κατακεύει το φόβο που την είχε παραλύσει, λέγοντας στον εαυτό της πως είναι ο πλακούντας που έπεσε από μέσα της. Τα λόγια της Ματίνας, της μαμήs, ήρθαν απρόσκλητα στ' αυτιά της: «Σπρώξε, κοκόνα μου, άλλη μια να πέσει ο πλακούντας, και θα 'ναι ο τελευταίος πόνος σου». Μα ναι, αυτό ήταν. Ίσως τα χρόνια που πέρασαν να έσβησαν από τη μνήμη της τους πόνους της γέννας, που έτσι κι αλλιώς ξεχνιούνται μόλις αντικρί-

σεις το παιδί σου. Το γεγονός ότι αυτή τη φορά γέννησε ολομόναχη διόγκωνε το φόβο και την ανάγκη της να φτάσει στο ζεστό της σπίτι όσο πιο σύντομα γινόταν. Με όσες δυνάμεις τής είχαν απομείνει, σηκώθηκε με το μωρό στην αγκαλιά κι άρχισε να περπατά παραπατώντας κόντρα στον παγωμένο αέρα. Όπως και να 'χε, δε θυμόταν τι πέρασε όταν έφερε στον κόσμο τα αγόρια της, φαίνεται όμως πως τούτο το θηλυκό είχε άγριες διαθέσεις. Χαλάλι του. Επιτέλους ήταν θηλυκό. Πονούσε, αιμορραγούσε και κρύωνε. Χωρίς να ρίξει μια δεύτερη ματιά πίσω της, συνέχισε με δυσκολία το δρόμο της. Το κλάμα του μωρού τής έδινε δύναμη να συνεχίσει, μα μέσα στα αυτιά της μπερδευόταν με το ουρλιαχτό του βοριά που έκανε αντίλαλο στην ερημιά, κι αυτό την τρόμαζε. Άτιμα παιχνίδια που παίζει ο πανικός, κι αυτή δεν είχε χρόνο για τα τερτίπια του. Έπρεπε να σώσει τη ζωούλα που κρατούσε στα αδύναμα χέρια της. Και περπατούσε, περπατούσε, αλλά όσο πλησίαζε στο σπίτι της τόσο πιο μακρινό της φαινόταν. Το κρύο την περόνιαζε, το αίμα κυλούσε από κάτω της καυτό και τα κουράγια της λίγο λίγο την εγκατέλειπαν. Το κοριτσάκι της εξακολουθούσε με το κλάμα του να της δίνει δύναμη, ώστε να μην αφήσει την τελευταία της πνοή πάνω στα χιόνια και στις λάσπες, κι εκείνη μουρμούριζε, πιο πολύ για να ακούει τα λόγια της η ίδια, «θα φτάσουμε σπίτι... θα φτάσουμε σπίτι». Κι έτσι συνέχιζε να περπατά παραπατώντας. Ίσα που πρόλαβε να βάλει το ένα της πόδι μέσα στο ζεστό δωμάτιο, που το είχαν για καθιστικό, πριν χάσει τις αισθήσεις της.

Η κυρα-Κανέλα, η μάνα της, έβαλε τις φωνές από την τρομάρα της.

«Βοήθειααα... τρέξτε, γείτονες, το παιδί μου! Αχού κακό που με βρήκε!»

Άλλο δεν μπόρεσε να πει, ούτε γύρισε να κοιτάξει το μωρό. Τώρα είχε προτεραιότητα το δικό της παιδί, κι έτσι δεν έδωσε καμιά σημασία στο βρέφος, κι ας έκλαιγε γοερά απαιτώντας την προσοχή της γιαγιάς του. Τα 'χασε, η δόλια, σαν είδε τη θυγατέρα της να σωριάζεται στο πάτωμα σαν άψυχο κλαράκι με το μωρό στην αγκαλιά. Οι φωνές της ξεσήκωσαν τον κόσμο.

Γρήγορα όλο το χωριό έφτασε στην πόρτα της να δει τι είχε συμβεί. Καμιά εικοσαριά νοματαίοι μπήκαν αλαφιασμένοι στο σπίτι. Οι άντρες στάθηκαν λίγο παραπέρα, ενώ οι γυναίκες μπαίνόβγαιναν στο δωμάτιο, χωρίς ουσιαστικά να μπορούν να προσφέρουν βοήθεια.

Η κυρα-Ματίνα, η μαμή, ψύχραιμη όπως πάντα, ανέλαβε να δέσει σωστά τον ομφάλιο λώρο και να καθαρίσει μάνα και κόρη με ζεστό, καθαρό νερό. Με το ζόρι τη συνέφερε τη Μαριώ. Κάτι δεν πήγαινε καλά, αλλά δε μίλησε. Πρώτα τα έργα και μετά οι κουβέντες. Ο πανικός της κυρα-Κανέλας δε βοηθούσε τη λεχώνα που έδειχνε τρομοκρατημένη κι ας μετρούσε ήδη τρεις γέννες. Είχε χάσει πολύ αίμα, είχε στραγγίξει η δόλια και πάσχιζε να κρατήσει τα μάτια της ανοιχτά για να βλέπει τις πρώτες στιγμές της θυγατέρας της στη ζωή. Της μονάκριβής της.

Η κυρα-Κανέλα ξεκρέμασε από τον τοίχο τη ζυγαριά που την είχαν για να ζυγίζουν τα ζωντανά τους

και την έδωσε στη μαμή για να ζυγίσει το νεογέννητο.

«Δύο τρακόσια. Αν και μικρή, είναι γερή και δυνατή. Μπράβο, Μαριώ! Τα κατάφερες αυτή τη φορά να κάμεις θηλυκό κι ας με παράκουσες!» είπε εκείνη.

Η Μαριώ άρχισε σιγά σιγά να συνέρχεται, αν και το αίμα που είχε χάσει είχε κλέψει τη ζωντάνια από τα ροδαλά της μάγουλα.

«Σ' έλεγα εγώ να μην πας στα χωράφια με την κοιλιά στο στόμα. Μα ακούς; Δεν ακούς! Σουρτούκα, ό,τι θέλεις εσύ κάνεις για! Ντιπ μυαλό δεν έχεις! Τι θα τον πω τον άντρα σου τώρα; Θα με φωνάζει και θα έχει και δίκιο, ο χριστιανός. Με είπε το πρωί, “κυρα-Κανέλα, τη γυναίκα μου και τα μάτια σου”, τι να τον πω τώρα εγώ, ότι στραβώθηκα; Ότι η κόρη μου κουτούρντισε κι άρχισε πρωί πρωί τις βεγγέρες στα χωράφια για να πει στα λάχανα μια καλημέρα; Μέσα στον ψόφο και στα χιόνια, με την κοιλιά στο στόμα, ετοιμόγεννη, βγήκες ντεμέκ να πάρεις αέρα! Ε; Τι να τον πω, η καψερή;»

Η κυρα-Κανέλα πηγαινοερχόταν μέσα στο δωμάτιο κι έλεγε κι έλεγε... Κάποιες φορές τα λόγια της δεν είχαν κανένα νόημα, ωστόσο έβγαζαν από μέσα της το φόβο και την αγωνία για τη ζωή της Μαριώς της. Και καθώς μιλούσε ακατάπαυστα, έριχνε ολοένα ανήσυχες ματιές προς την κόρη της. Κάποια στιγμή στάθηκε από πάνω της κι η καρδιά της φώναξε βοήθεια πιο δυνατά από πριν. Το πρόσωπο της θυγατέρας της ήταν κάτασπρο σαν πανί, με δυο κουρασμένα μάτια κι ένα λειψό χαμόγελο. Απέπνεε μιαν απόκοσμη γαλήνη. Το βλέμμα της κυρα-Κανέλας έπεσε πρώτη φορά

στο μωρό. Καθαρό και ζεστό τώρα πια, το νεογέννητο έμοιαζε με άγγελο που, καθώς έπαιζε με άλλα αγγελούδια, ξέφυγε από το χωράφι του Θεού κι έπεσε στην αγκαλιά της μάνας του ευτυχισμένο. Δυο ροδολά κι αφράτα μαγουλάκια, τα κατακόκκινα χειλάκια που χαμογελούσαν μες στον ύπνο του και κάτι μάτια στο σχήμα του αμύγδαλου με τεράστιες βλεφαρίδες τη μαγνήτισαν.

Έχασε τη μιλιά της. Δεν ήξερε πια τι έλεγε και γιατί το έλεγε. Άρχισε να σταυροκοπιέται μουρμουρίζοντας μέσα από τα δόντια της.

«Τι μουρμουράς, καλέ μάνα;» της είπε ξεψυχισμένα η Μαριώ.

«Είναι αμαρτία τόση ομορφιά».

«Χριστός και Παναγιά! Τι γρουσουζιές είναι αυτές πάνω από το κεφαλάκι του! Αντί να σταυροκοπιέσαι, σταύρωσέ το και δώσε του την ευχή σου».

Η κυρα-Κανέλα σώπασε και το σταύρωσε. Είπε και μια προσευχή για το κακό το μάτι κι ύστερα το φίλησε στο μυρωδάτο ξανθό κεφαλάκι του. Πέντε παιδιά είχε κάνει και κανένα, μα τω Θεώ, δεν ήταν τόσο όμορφο. Τόσο ήρεμο και τόσο γλυκό. Του χάιδεψε τα λευκά μικροσκοπικά δαχτυλάκια του κι αυτό της γράπωσε το δείκτη.

«Μπράβο δύναμη, το άτιμο! Αυτή θα βάζει κάτω τα αδελφια της, κι ας είναι κοτζάμ μαντραχαλάδες. Από τώρα μας δείχνεις ποιος θα είναι ο αρχηγός, ε, μικρούλα;»

Όλοι σταυροκοπιούνταν και το έφτυναν για να μην το ματιάσουν.

Σιγά σιγά, και μετά το τρατάρισμα για το καλό, το σπίτι άρχισε να αδειάζει. Λίγοι, οι πιο κοντινοί, έμειναν να κάνουν παρέα στις γυναίκες, μέχρι να γυρίσει από τη δουλειά ο άντρας του σπιτιού.

Η Μαριώ, έχοντας κάπως συνέλθει, χαμογελούσε με ικανοποίηση για το κατόρθωμά της. Είχε γεννήσει κόρη. Κόρη ήθελε από την πρώτη της γέννα. Είχε μεγαλώσει ακούγοντας τις γυναίκες του χωριού να λένε «της καλομάνας το παιδί το πρώτο να 'ναι κόρη», αλλά ήξερε πως αυτά ήταν λόγια παρηγοριάς στην καρδιά κάθε πικραμένου πατέρα που δεν είχε καταφέρει να κάνει το πρώτο αρσενικό. Μα ο δικός της άντρας δεν ήταν σαν τους άλλους. Πικράθηκε που το πρώτο παιδί δεν ήταν κορίτσι. Φαρμακώθηκε που και το δεύτερο ήταν αγόρι. Έσκασε από τη στενοχώρια του όταν η Μαριώ έχασε το πρώτο τους κοριτσάκι, αλλά για χάρη της έκανε την καρδιά του πέτρα. Μεγαλωμένος μέσα σε ένα σπίτι που το μόνο θηλυκό ήταν η μάνα του και περιστοιχισμένος από αδελφια όλα αγόρια, μαράζι το 'χε να αποκτήσει την πολυπόθητη τσούπρα.

Εκείνο το βράδυ που η Μαριώ, ξαπλωμένη δίπλα του στο κρεβάτι, του ανακοίνωσε ότι ήταν και πάλι έγκυος, ο Λάμπρος την κοίταξε βαθιά στα μάτια και της είπε: «Κάνε μου δώρο μια κόρη και δε θέλω τίποτε άλλο. Ένα κορίτσι, μωρέ, μια μικρή σουρλουλού. Να τριγυρίζει εδώ μέσα με τα φουστανάκια της, με τα κοτσινάκια της, τις κορδελίτσες της. Να τιτιβίζει σαν σπουργιτάκι και να απλώνει τα χεράκια της να μ' αγκαλιάσει. Να μας δώσει ένα ποτήρι νερό στα γεράματά

μας. Γιατί από τα αγόρια... Σε το λέω να το ξέρεις. Αν δεν αποκτήσω κόρη, δε σταματάω».

Και να το τώρα το δώρο του. Κοιμόταν ήρεμα στον κόρφο της, και όλο το χωριό θα μιλούσε για την ομορφιά της.

Έξω από την κρεβατοκάμαρα ακούστηκαν φωνές. Ο Λάμπρος είχε γυρίσει από τη δουλειά αλαφιασμένος, αφού του είχαν προφτάσει τα νέα οι συγχωριανοί του για να πάρουν το κέρασμα της πρώτης είδησης. Μπήκε μέσα σαν σίφουνας και, πάνω που πήγε να βάλει τις φωνές στη γυναίκα του για την κουταμάρα της, του κόπηκε η λαλιά.

Την κοίταζε σαν χαμένος και δάκρυα κυλούσαν από τα μάτια του. Στη θέση της όμορφης κυράς του, που τον μάγευε ακόμη με τη θωριά της ύστερα από εννιά χρόνια γάμου, ήταν τώρα ένα ξωτικό. Χλωμή, δίχως ίχνος ζωηράδας και ζωής μέσα της, είχε παραδοθεί στην αγκαλιά των μαξιλαριών της, και ίσα που άνοιξε τα μάτια της στέλνοντάς του ένα χαμόγελο για καλωσόρισμα.

Ο Λάμπρος φοβήθηκε. Δεν ήταν έτσι τις άλλες φορές, τώρα γιατί... Όποια κι αν ήταν η απάντηση, τη φύλαξε μέσα του για αργότερα. Έσκυψε και φίλησε την κυρά του στο μέτωπο ψιθυρίζοντάς της: «Σ' ευχαριστώ».

Έκατσε λίγο μαζί τους, μα σαν είδε τα μάτια της γυναίκας του να βαραίνουν, της πήρε το μωρό και το έβαλε στην κούνια του. Κοιμόταν τόσο ήρεμα, που έσκυψε από πάνω του να ακούσει την ανάσα του.

«Αύριο, πριγκιπέσα μου, σου υπόσχομαι ότι θα τα βάψω όλα ροζ. Θα κατέβω στην Κατερίνη να σου αγοράσω ρουχαλάκια και μια κούκλα. Τίποτα δε θα λείψει από τη ζωή σου. Σ' το υπόσχομαι εγώ. Ο πατέρας σου».

Η Μαριώ, που άκουσε τα λόγια του, χαμογέλασε. Έκλεισε τα μάτια της ικανοποιημένη που κατάφερε να του κάνει το χατίρι και κοιμήθηκε.

Ο Λάμπρος βγήκε από το δωμάτιο κι έκατσε σε μια καρέκλα εξαντλημένος. Ένας φόβος είχε αρχίσει να ροκανίζει τη χαρά του, αλλά δε θα του έκανε τη χάρη, τώρα ήταν ώρα χαράς. Και ήταν τόσο ευτυχημένος. Το δάκρυ του δεν κατάφερε να το κρύψει από την πεθερά του. Μα δεν τον ένοιαξε. Ποτέ δεν προσποιήθηκε τον σκληρό, γιατί δεν ήταν.

Ήταν ένας άντρας τίμιος, μπεσαλής και ευαίσθητος. Σπάνιο φαινόμενο για κείνη την εποχή. Οι άνθρωποι είχαν σκληρύνει με τον πόλεμο. Ο αγώνας για την επιβίωση έθαβε τις ευαισθησίες κι έβγαζε προς τα έξω έναν άγριο χαρακτήρα. «Ο θάνατός σου η ζωή μου». Αλλά όχι γι' αυτόν.

«Κυρα-Κανέλα, την είδες; Μια κούκλα είναι! Δεν έχω ξαναδεί πιο όμορφο μωρό. Άραγε τα δικά μου μάτια τη βλέπουν έτσι ή πράγματι είναι;»

«Έτσι είναι, γιε μου. Είναι όμορφη, γερή και δυνατή. Ο Θεός σ' άκουσε και σ' έκανε το χατίρι. Να είναι και τυχερή, γιατί και η τύχη χρειάζεται για αρσενικά και θηλυκά».

Ο Λάμπρος χαμήλωσε το βλέμμα. Δεν ήθελε να τη στενοχωρεί αυτή τη γυναίκα. Της χρωστούσε πολλά.

Για χάρη τους είχε αφήσει το σπίτι της και τα άλλα της παιδιά και εγκαταστάθηκε στο σπίτι τους. Ο άντρας της –ο πεθερός του– είχε πεθάνει πριν απ’ τον πόλεμο, κι αυτή είχε κρατήσει την οικογένειά της παλεύοντας σαν άντρας και γυναίκα μαζί. Η κυρα-Κανέλα είχε τσαγανό. Η Μαριώ του ήταν όμως άλλος άνθρωπος. Εύθραυστη και ευαίσθητη, μα γι’ αυτόν ακριβώς το λόγο την αγάπησε και την αγαπούσε ακόμη τόσο πολύ. Ήθελε να την προστατεύει, να τη φροντίζει και να αισθάνεται εκείνος το απόλυτο αρσενικό. Η γυναίκα του δε θα τα κατάφερνε χωρίς τη βοήθεια της μάνας της, γι’ αυτό και τώρα ο Λάμπρος ένιωθε άβολα.

«Τι έπαθες, γιε μου, και δεν τρως; Δε σε αρέσει το φαί; Να σε κάνω κάτι άλλο; Δεν πρόκαμα, η δόλια, να ετοιμάσω κάτι καλό για την περίπτωση. Αλλά άμα θες, πες μου να σε φτιάξω κάτι στα γρήγορα».

«Κάτσε κάτω, κυρα-Κανέλα. Μια χαρά είναι το φαγητό. Τα αγόρια πού είναι;»

«Πού να είναι τέτοια ώρα; Στο κρεβάτι τους. Ήθελαν τόσο πολύ να δουν την αδελφή τους, αλλά δεν τα άφησα. Κι αύριο μέρα είναι. Έλα, πες μου τώρα τι σε τρώει κι έχεις τα μάτια χαμηλωμένα. Με θύμησες τη μέρα που ήρθες να ζητήσεις σε γάμο τη Μαριώ μου. Έτσι δα τα είχες και τότε, αλλά τα χείλη σου γελούσαν. Τώρα γιατί, πασά μου, τα έχεις σφίξει; Κόρη δεν ήθελες;»

«Να... είναι που σε ντρέπομαι. Αλλά, βλέπεις, όλα τα αδέρφια μου έκαμαν κι αυτά γιους... κι η μάνα μου δεν το έχει ακούσει το όνομά της. Από την άλλη, εσύ μ’ έχεις σταθεί καλύτερα κι από κείνην. Σε χρωστάω

τόσο πολλά... αν δεν ήσουν εσύ να σταθείς δίπλα μας, δεν ξέρω αν θα τα καταφέρναμε, αλλά...»

«Δεν έχει αλλά, παιδί μου. Η μάνα είναι μάνα. Αν ήταν κοντά, το ίδιο θα έκανε κι εκείνη. Έπειτα, εγώ το έχω ακούσει το όνομά μου από το γιο μου, και δε μ' αρέσει κιόλας. Κανέλα! Άκου Κανέλα! Δε λέω, όνομα είναι κι αυτό και κάποια έπρεπε να τιμήσουν. Μακάρι στα χρόνια που θα έρθουν οι άνθρωποι να δίνουν στα παιδιά τους ονόματα που τους αρέσουν κι όχι επειδή πρέπει να βγάλουν υποχρεώσεις. Ύστερα εγώ, όπως και να το λένε το εγγόνι μου, λιγότερο θα τ' αγαπάω; "Του παιδιού μου το παιδί δυο φορές παιδί μου". Έτσι λένε κι έτσι είναι. Της μάνας σου το όνομα να δώσεις στην κόρη σου, αυτό είναι το σωστό. Ο άντρας δίνει στο πρώτο αρσενικό και το πρώτο θηλυκό το όνομα των γονιών του. Να χαρεί κι η συμπεθέρα μου κομματάκι, γιόμισε ο τόπος από αρσενικά που κουβαλάνε το όνομα του συμπέθερου. Ηρακλής. Ωραίο, δε λέω. Νισάφι όμως πια! Καιρός να έχουμε και μια Ολυμπία. Και της ταιριάζει της μικρής. Κάτω από τον Όλυμπο γεννήθηκε. Έξω στη γη, στον αέρα. Ελεύθερη. Ολυμπία!»

Ο Λάμπρος χαμογέλασε. Πάει κι αυτό. Τον βάραινε αυτή η αδικία, αλλά κι η μάνα του δεν είχε ποτέ την τιμή να ακούσει το όνομά της.

«Είσαι λεβεντιά, κυρα-Κανέλα! Και πού ξέρεις, νέοι είμαστε ακόμη. Μπορεί να κάνουμε κι άλλο κορίτσι και να ακούσεις το όνομά σου από το στερνοπούλι σου, κι ας μη σ' αρέσει. Όταν το πει ο παπάς, είμαι σίγουρος ότι θα κλάψεις από τη χαρά σου».

Η κυρα-Κανέλα χλώμιασε. Έπιασε το χέρι του γαμπρού της και του είπε παρακλητικά:

«Όχι άλλο παιδί, Λάμπρο. Η μαμή, καθώς την ξεπροβόδιζα, με το είπε καθαρά. Δε θα αντέξει η Μαριώ άλλη γέννα. Μην κοιτάς που γέννησε εύκολα. Βοήθησαν κι οι άλλες γέννες, στα αγόρια, κι είχε ανοίξει η λεκάνη της. Θεέ μου, συγχώρα με, τι κουβέντες κάνω βραδιάτικα με το γαμπρό μου. Να με συμπαθάς, παιδί μου, μα πρέπει να τα μάθεις. Μόλις συνέλθει λίγο, να την πας σ' έναν καλό γιατρό στη Θεσσαλονίκη. Έχασε πολύ αίμα κι ο οργανισμός της κουράστηκε. Κανονικά, με είπε η μαμή, θα 'πρεπε να περιμένει κι άλλο προτού κάνει το τρίτο της, αλλά η Μαριώ δεν την άκουσε. Βλέπεις, δε μ' έμοιασε. Έχει την κράση του πατέρα της. Είναι πολύ αδύναμη».

«Μα δε με είπε ποτέ τίποτα».

«Ούτε κι εμένα, που είμαι μανά της. Αλλά η μαμή την είχε πει να περιμένει τουλάχιστον ένα χρόνο ακόμα. Σήμερα το έμαθα κι εγώ. Μα βλέπεις, η θυγατέρα μου ήθελε τόσο πολύ να σε κάνει το χατίρι και να σε δώσει αυτό που λαχταρούσε η καρδούλα σου, που δε λογάριασε τον κίνδυνο. Γι' αυτό σε λέω, πασά μου. Όχι άλλο παιδί, για να έχω κι εγώ το δικό μου. Έχασα ένα στον πόλεμο, μη χάσω κι άλλο. Δε θα τ' αντέξω».

«Ησύχασε, μητέρα. Ούτε κι εγώ θα το αντέξω να τη χάσω. Ούτε κι εγώ... Άντε, πάμε να κοιμηθούμε τώρα, γιατί κουραστήκαμε κι οι δυο πολύ σήμερα».

Ο Λάμπρος έσυρε τα βήματά του βαριά. Την άξιζε αυτή τη θυσία; Κι αν την έχανε όμως; Τι θα έκανε μετά, που και μόνο η ανάσα της του έδινε ζωή;

«Τα παιδιά, όταν είναι μικρά, μας αγαπούν.
Όταν μεγαλώσουν, μας κρίνουν, κι αν είμαστε τυχεροί,
καμιά φορά μάς συγχωρούν».

Επειτα από δυο γιους, μια κόρη λαχταρούσε να αποκτήσει ο Λάμπρος. Τα καταφέρνει, μα τη μοιραία αυγή χάνει πάνω στη γέννα τη γυναίκα του και όλα αλλάζουν. Το κορίτσι μεγαλώνει ανάμεσα σε τρεις άντρες που την απορρίπτουν και δεν την αγαπούν. Διάγνωση; Συναισθηματική αναπηρία.

Κάπου αλλού, μια άλλη κοπέλα μεγαλώνει με αγάπη, αλλά καθηλωμένη σε αναπηρικό καροτσάκι. Η δική της αναπηρία; Σωματική.

Άραγε ποια υποφέρει περισσότερο; Οι κόρες της αυγής θα καταφέρουν να ενωθούν για να γεμίσουν τα κενά της μισής ζωής τους; Όπως και να 'χει, όταν η μοίρα αποφασίζει να μιλήσει, κανένας δεν μπορεί να της κλείσει το στόμα.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 09356

ΔΙΑΒΑΖΩ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΓΙΑΤΙ ΚΑΘΕ ΒΙΒΛΙΟ ΜΕ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ